

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 205. szám.

Csütörtök, szeptember 9.

Győzelmes harcaink az oroszokkal.

B u d a p e s t, szeptember 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

A volhiniai várterületen a helyzet tegnap nem változott.

Néhány orosz ellentámadás tüzüinkben összeomlott.

Odább délre a Podkamlennél és Radziwilownál kivívott győzelmünk az ellenséget 90 kilométer kiterjedésű harc-
venalon visszavonulásra kényszerítette az Ikwa-folyó mögé. Csapataink üldözik.

A Szereth mellékén elkeseredett harcok folytak. Az ellenség Tarnopolnál és Strusownál berendezett hidfőszere-
hadállásából tulerővel tört elő. A Tarnopolnál előnyemuló oroszokat német csapatok ellentámadása visszaverte. Trem-
bowlától nyugatra és délnyugatra a harc még folyik.

A Szereth torkolata közelében es. és kir. csapatok Benigni és Schönburg herceg tábornokok vezérlete alatt roham-
mal vették be az ellenségnek Szuparkától északra fekvő hadállását, 20 orosz tisztet és 400 főnyi légénysé-
get elfogtak, valamint 7 gépfegyvert zsákmányoltak.

A Jasiolda mentén működő osztrák-magyar haderőnél nincs ujság.

H ö f e r altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

B u d a p e s t, szeptember 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A nagy főhadi-
szállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadsereportja:

Daudsevas vidékén osztagaink folytatták az előnyomulást.

Eichern tábornok csapatai harc árán Trecki-Nowe mellett (Vilnától délnyugatra) elfoglaltak néhány tóközi szorosot.

Jesztory és Wolkowisk között támadásunk előrehaladt.

Wolkowiskot és az ettől keletre és északkeletre emelkedő magaslatakat elfoglaltuk, 2800 orosz elfogtunk és 4 gép-
puskát zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadsereportja:

Izabelin (Wolkowisktól délkeletre) környékén az ellenséget visszavetettük. Tovább délre a hadsereport előnyomul
a Zelwianka- és Bezanka-szakasz felé.

Pruzanától északkeletre osztrák-magyar csapatok a moesárterületen át észak felé előnyomulnak. Kerek számban
1000 orosz elfogtunk.

Mackensen tábornagy hadsereportja:

A Jasiolda mentén és Drohiczyntól keletre a harc tovább tart.

Délkeleti hadszíntér:

Tarnopolnál az oroszok támadásait visszavertük. Tovább délre Osztrówtól nyugatra az ellenség előretörését német
csapatok ellentámadásaival megállítottuk.

Az oroszok mai jelentése, amely két német hadosztály vereségéről, 150 katonánk elfogásáról, 30 német ágyunak és
sok gépfegyvernek zsákmányolásáról szól, tisztára koholt. Egyetlenegy német katona sem hátrált egy lépést sem, egyetlenegy
ágyu, egyetlenegy géppuska nem került az ellenség kezére. Valójában a német ezredek az említett ellentámadással az előre-
nyomuló ellenséget messzebbre visszavetették. Az ezredek egyike 250 orosz elfogott.

Az olasz háború.

B u d a p e s t, szeptember 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

A Kreuzberg-nyereg szakaszán az olaszok tegnapi veresége után esend állott be.

Az olaszok súlyosabb veszteségeket szenvedtek, mint ahogy kezdetben következtetni lehetett. Ugyanis a csatátér
kitakarítása alkalmával csapataink csupán a Pfannspitze és Eisenreichkamm előtt több mint négyszáz olasz halottat szám-
láltak össze.

A Doberdo-szakaszon csapataink ma reggel egy, a Karszt Hochfleche kiugró része ellen irányított olasz támadást
verték vissza.

A Vermeiglianótól keletre előrejutni igyekvő olasz gyalogságot kézigránatokkal üztük vissza.

H ö f e r altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Élet Szalonikiben.

Egy szalonikiben élő torontái banktisztviselő elbeszélése.

— szept. 9.

Az entente balkáni kétségbeesett mesterkedéseinek sorában tudvalegőleg nem utolsó helyet foglal el Görögország s a balkáni zürzavarban különösen fontos szerepe van a dardanellai harcokhoz közelálló görög tengeri kikötővárosnak, Szalonikinek.

Görögország hangulatáról, nevezetesen Szalonikiről, amely rövid görög volta dacára élenkén visszatükrözi egész Görögország hangulatát, érdekes képet fest egy ott élő torontái származású magyar banktisztviselő, aki a napokban rokonai látogatására hazaérkezett. G. D. a Wiener Bankverein szalonikii fiókjának tisztviselője az illető, aki a következő érdekes dolgokat beszélte el a szalonikii életről:

— Elsősorban tudni kell azt, hogy Szaloniki 1912 óta, amióta Görögország elfoglalta, teljesen megváltoztatta karakterét. Ez az átváltozás annyira gyors-tempójú és annyira mesterségesen hajtott volt, hogy az ezzel járó reakciók természetesen nem maradhattak el. Eleinte az üzleti élet teljesen pangott, mert az emberek nem tudták beleélni magukat az ujjannan alakult világba, meggyérültek az üzletkötések. Senki sem tekintette véglegesnek a görögök uralmát Szalonikiben és féltek egy újabb alakulástól, amelyvel vele szokott járnai az üzletek szornirozása.

Később aztán kezdett megszokottá válni az a gondolat, hogy a lanyha török uralom után egy fürgébb, intenzívebb üzleti élet fog kialakulni. A Görögországból rövid idő alatt beözönlött kereskedők magukkal hozták az üzleti világ felfrissülését. Az import megnövekedett s ezzel arányban a különféle vidékekre való elszállítás is, a szalonikii kikötő forgalma majdnem a kétszeresére emelkedett. A török jelleg már csak a külsőségekben él és mindenütt urrá lett a görög kereskedelmi szellem. Hihetetlenül rövid idő alatt kialakult egy teljesen erős görög patriotizmus, amely az általános jólét következtében még a nem-görögökre is áterjedt.

A világháboru ideje alatt Szalonikiben a hangulat teljesen a középhatalmak mellett alakult ki. A beavatkozásról a görög emberek hallani sem akarnak és nevetnek azokon a jegyzékeken, amelyekben az ántánt azt kívánja, hogy Macedóniából engedjenek át Bulgáriának területet. Angliát a szó szoros értelmében gyűlölik és ezt nyíltan hangoztatják. Mikor Anglia a legutóbb okkupált egy görög szigetet, Szalonikiben a tanuló ifjúság hatalmas lármát tüntetést rendezett az angolok ellen. Az angol konzulátus háza előtt gunydalokat énekeltek és Németországot s Ausztria-Magyarországot éltették.

A múlt héten történt, hogy az angolok Szaloniki mellett a tengerpartra csapatokat tettek partra. Az ott koncentrált görög csapatok egy-kettőre összefogdosták az angolokat és lefegyverezték őket. Ez délelőtt történt és délben a „Jüdische Zeitung“ különkiadásban közölte az esetet. A városban az a hír terjedt el, hogy a partra szálló angolok és a görög katonák között véres összeütközésre került a sor és hogy az angolok rendszeres támadásokkal akarják Szalonikit elfoglalni. A pánik leirhatatlan volt. A tőzsdén megszakadt az élet, az emberek idegesen járkáltak az utcán, sokan voltak akik csomagoltak és elutaztak, különösen pedig az idegenek voltak azok, akik rohanást hagytak el a várost.

Még aznap, a délután folyamán meghozták a leszerelt angol katonákat Szalonikibe. Új ruhájú, fiatal hatalmas legények voltak az angolok és szuronyos görög katonák kísérték őket. Az emberek utánuk mentek az utcán és gunyolták s szidták az angolokat. Megtörtént, hogy követ dobtak rájuk és csak a rendőrök és a kísérő katonák erélyes fellépésének köszönhető, hogy a közönség és az angol katonák között összetűzésre nem került a sor.

Különösen az angolok bekisérése után volt a hangulat kétségbeesett. Mindenki biztosra vette a háboru kitörését és szidták a kormányt, hogy elhallgatta a dolgot és most váratlanul, egyik napról a másikra érte a lakosságot a meglepetés. Végül is a polgármester, a kormány képviselője, a francia és az angol konzulátusok falragaszok útján adták tudtára a közönségnek, hogy az angol csapatok csak tévedésből szállottak partra Szaloniki közelében és hogy háborúról szó sincs. Ezután némiképpen megnyugodtak a kedélyek.

Színház, művészet.

Szept. 9. Csütörtök: Tündérlaki lányok.

Szept. 10. Péntek: Kék egér.

Szept. 11. Szombat: Pirosruhás hölgy. (Operette-új.)

Szept. 12. Vasárnap: d. u. Limonádé ezredes, este: Pirosruhás hölgy.

* **A papa kedvence.** — **A tökéletes asszony.** Kedden este mutatták be Ballák nálunk Engel és Horstnak a mozikból már jól ismert pompás bohózatát: „A papa kedvence”-t. És mondhatni, hogy az előadás kiállta a versenyt a filmmel. A filmtécnika nagyszerűségének hiányt kárpótolni tudták az eleven szó és eleven élet erejével, amelyet a gördülő, összevágó előadással és a kitűnő játékkal nyújtottak. Balláné Marton Erzsébet például olyan elbájoló művészettel játszott a Cloet, hogy a filmszerepet kreáló berlini művésznőt is fölülmulja. Gáspár Jenő a jegyző szerepében pedig igazi kabinet-alakítást nyújtott s a közönség egész este viharos tetszéssel kísérte Balláné és Gáspár kitűnő, minden ízében jellemző játékát. Külön érdekessége volt az előadásnak I. Pajor Ágnesnek, a társulat jeles énekesnőjének, Juhász Margit édesanyjának fellépése a jegyző feleségének szerepében, amelyet az egykori szintén kiváló énekesnő majd kómika, finom művészettel játszott meg. De a szereplők mindegyike jó volt. Így Korda Sándor nagyszerű humorral játszotta a pezsgő-ügynököt s Parlagi Béla a tanítót s megfelelő sikerrel egészítették ki az együttest Fekete Béla, Rásó Ida, Szintai Nándor s a többiek is.

A tökéletes asszony tegnapi előadása már gyöngébb volt s csak Juhász Margit szép énekszámai s a zenekar kitűnő játéka nyújtottak élvezetet. Korda Sándor, sajnos, teljesen rekedt volt. Jó volt mint rendszeren. Gáspár Jenő, továbbá Parlagi Béla és Miklóssy Ferenc.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A balkáni helyzet. — Bulgária fegyverhez nyul Macedóniáért.

Budapest, szeptember 9. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szófiából sürgönyzik:

A Narodni Prava feltűnő nyilatkozatban kijelenti, hogy a békés meg egyezés eszközei eredménytelenek maradtak. Nemzeti önrendelkezési jogával élni akaró állam kénytelen fegyverhez nyulni. Egyre világosabb volt, hogy a szövetségesek nem szűnnek meg Macedóniát szolgátságban tartani, amíg csak Bulgária ereje meg nem mozdul. A bolgár kormány az entente beavatkozásával megkísérelte a békés megegyezés elérését a nemzeti ideálok megvalósítására, de sikertelenül s most már kénytelen határozottabb eszközöket keresni.

Londonból sürgönyzik: Az itteni román követ megcáfolja Románia mozgósításáról szóló híreket.

Nikolajevicset menesztették. A cár a főparancsnok.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szentpétervárról sürgönyzik:

A cár Nikolajevics Miklós nagyherceghez kéziratot intézett, amelyben megköszöni főparancsnoki „sikerdus“ tevékenységét s közli, hogy átveszi a harcéri csapatok főparancsnokságát s Nikolajevics Miklóst Kaukázus alkirályává s a kaukázusi hadsereg főparancsnokává nevezi ki. Ugyancsak közli a cár napiparancsban a hadsereggel és a flottával a főparancsnokság átvételét.

Nikolajevics Miklós nagyherceg szintén napiparancsot intézett a hadsereghez, amelyben kifejezi azt a reményét, hogy az orosz hadsereg a cár főparancsnoksága alatt sohasem hallott hőstetteket fog véghezvinni. (M. T. I.)

Az oroszok veresége a bukovinai fronton.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Czernovicből sürgönyzik:

A bukovinai fronton az oroszok rendkívül makacsul támadtak. Négyeszer intéztek rohamot állásaik ellen, hogy azokat megközelítsék, de csapataink véresen visszaverték őket. Nehéz tüzerségünk kitűnően működött s Bojanál találattunk egy majorságban öt tisztet, egy egész századot s számos lovat megölt. (M. T. I.)

Az osztrák miniszterelnök a királynál.

Budapest, szept. 9. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Bécsből sürgönyzik, a király Schönbrunnban tegnap külön kihallgatáson fogadta Stürgkh gróf osztrák miniszterelnököt.

Torontálvármegye alispánja.

23836—915. szám.

498—3

Ösztöndíj hirdmény.

Torontálvármegye kezelése alatt álló „Damaszkin István“-féle három alapítványi helyből üresedésbe jött egy 700 K-ás (hétszáz koronás) ösztöndíj-állomásra pályázatot hirdetek.

Ezen ösztöndíjra oly torontálvármegyei illetőségű, illetve lakos tanulók pályázhatnak, kik az elemi iskola elvégzése után valamely alsóbb rendű kereskedelmi, ipari vagy gazdasági szakiskolába léptek vagy lépnek.

A németi (Berekszónémeti) községi illetőségű pályázók elsősorban vétetnek figyelembe.

Az elnyert ösztöndíjat a kedvezményezett, ha kifogástalan magaviseletet és megfelelő szorgalmat, valamint előmenetelt tanusít, a tanfolyam bevégeztéig és még ezután is egy évig élvezheti.

Az ösztöndíjas köteles előmenetelét minden év végével iskolai bizonyítvánnyal igazolni.

Az ösztöndíj az ösztöndíjas által látogatott iskolaigazgatóságnak ellenjegyzésével ellátott nyugta alapján félévi utólagos részletekben fizettetik ki.

A pályázati kérvények **1915 október hó 10-ig** hivatalomnál adandók be.

A kérvényhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, a községi, illetve állandó tartózkodási bizonyítványt.

A legutolsó évi iskolai bizonyítványt, látogatási bizonyítványt azon iskola igazgatóságától, melynek a pályázó tanulója. Nagybecskerek, 1915 szeptember 4.

Az alispán helyett:

Rigó István másodfőjegyző.

Két egymásba nyíló elegánsan butorozott szobát szeptember 15-re keres fiatal házaspár.

Ajánlatokat a kiadóhivatalba 1883. sz. a.

499—2.1

Egy nagyobb
nagybecskereki **SZŐLŐ**
ezidei termése egészben
eladó.

Cím e lap kiadóhivatalában.
493-x4

Szabadalmazott és törvényesen védett
vetőmag-
csávázószer
„ANTISPORAVITA“

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antispora-Vita az összes vetőmag félek, de elsősorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.
Kilója 1 korona 40 fillér.
Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárútitók:
Schwarz és Tauber
nagykereskedők, Nagykanizsa.

468-10.8

A csenei járás főszolgabirájától.
850-915. szám. 497-3

Pályázati hirdetmény.

A torontálvármegyei csenei járáshoz tartozó Tamásfalva községben megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900:XX. t.-e. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabiroshoz a folyó évi szeptember havának 25. napjáig benyújtják, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása: évi 1600 K fizetés.

Csene, 1915. évi augusztus hó 31-én.

Tullies György
főszolgabíró.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Kezdő
irodistanó

fizetéssel felvétetik
helybeli nagyobb iparvállalatnál

491-x5

Cím a kiadóban

Hirdetéseket

jutányos árérti közöl a

„Torontái“
pol. napilap kiadóhivatala.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József flg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Koosigvartó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bäuerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszállóda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyas, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadta Pleitz Fer. Pál.